

láljuk: „*Kajsz*, (kaj-sz) elavúlt fn., melyből *kajsza* melléknév ered. Jelenti a nyárnak előrészét (vagyis a napnak hajlását). Származéka: *kajszi*, mely mint nyári baraczk (Apricose) a persa s török nyelvben is eléjön. | *Kajszi*, (kajszi-i) mn...“ (Vö. még Nyr. III, 161 és MNy. X, 186.)

Mindamellett ha *Kajsz* akar lenni, bátran megteheti: írjon a *Kaisz* név *i*-je helyett *j*-t, s a név így hozzákapcsolódik ehhez a magyar szócsaládhoz: *kajsza* 'ferde, görbe; görbe szarvú'; *kajszos* 'ferde, görbe'; *kajszol* 'kaszál a lábával'; *kajszul* 'kitörök' (vö. MNy. XI, 406).

PAIS DEZSŐ.

NYELVTÖRTÉNETI ADATOK.

XVI. századi adatok a bécsi állami levéltárból.

Bánffy Boldizsárnak 1532. február 20-án kelt jelentéséből idézzük: „*Ingenia eius, unum magnum, aliud minus traxk vocatum recepimus.*“ (Staatsarchiv Hung. 1532. fasc. 20.)

Bakich Pál 1536. augusztus 11-i levelének mellékletén olvassuk a mai Hercegovináról: „*Hungarico idiomate Herczeg ffewldy.*“ (Uo. Hung. 1536. fasc. 29.)

Thurzó Elek helytartó 1537. március 1-én kelt levelének melléklete jegyzi fel a következő naszádosneveket (Nomina dominorum Nazadistarum): *Joannes Fillyeres*. *Ambrosius Fogas*. *Joannes Porcolab*. *Joannes Thoth*. *Petrus Nagh*. *Michael Was*. *Blasius Beythe*. *Ambrosius Sepsey*. *Blasius Istenatta*. *Nicolaus Balogh*. *Gregorius Wayda*. *Franciscus Bornemyzza*. (Uo. Hung. 1537. fasc. 30.)

Thurzó Elek helytartónak 1539. szeptember 19-i levelében fordul elő: „*Hanc terram Mathywsfelde.*“ (Uo. Hung. 1539. fasc. 40.)

Werner György 1539. szeptemberében írt levelében említi: „*Quaedam possessio Zederkerthe vocata in comitatu de Sáros.*“ (Uo. Hung. 1539. fasc. 40.)

I. Ferdinánd király 1540. november 2-i levele tartalmazza: „*Ad Budam veterem, quae Sycambria olim dicta fuit.*“ (Uo. Hung. fasc. 44.)

Nyereghgiartho Myhaly szegedi lakosnak van az 1551. évből közelebbi kelet nélkül való magyar nyelvű levele. (Uo. Hung. fasc. 61. S. d.)

I. Ferdinánd király 1552. április 17-i levelének fogalmazványából való: „*Intelleximus Turcas ad agrum Kelenfölda congregari.*“ (Uo. Hung. 1552. fasc. 63.)

A moldvai magyarok történetéhez egy 1552-ből való jelentésben találjuk a következő adatokat: „*25. die Martii in oppido Moldaviae Karachon kewwy ab uno Hungaro auditum est, se intellexisse, quod Waywoda Moldaviensis omnes Hungaros in regno suo existentes in Walachicam fidem baptisari vellet, ex qua re, si ita esset, Hungaris nihil boni futurum.*“ (Uo. Hung. 1552. fasc. 63.)

LURINICH IMRE.